

Lasītājs jautā

Mana draudzene, kas iet uz baptistu baznīcu, uzaicināja mani uz dievkalpojumu savā draudzē. Dievkalpojumā bija arī Svētais Vakarēdiens, un draudzene, zinādama, ka esmu ticīga un eju baznīcā, mani mudināja, lai es arī to saņemtu. Viņa teica, tas nekas, ka esmu luterāne, jo Vakarēdienu taču varot saņemt katrs kristietis. Taču es atcerējos, jo atcerējos, ka noteikumos par Svētā Vakarēdiena saņemšanu, kas piestiprināti pie mūsu draudzes ziņojuma dēļa, Vakarēdiena saņemšana citas konfesijas draudzē tiek saukta par rupju baznīcas disciplīnas pārkāpumu. Kad pēc dievkalpojuma to izstāstīju draudzenei, viņa bija ļoti pārsteigta un jautāja man, kāpēc tas tā, bet es nevarēju to īsti paskaidrot. Vārbūt es varu saņemt atbildi uz šo jautājumu mūsu draudzes avīzē?

Atbild draudzes mācītājs
Aleksandrs Bite

Jūsu uzdotais jautājums ir ļoti nozīmīgs, jo tas skar Svētā Vakarēdiena cienīgu saņemšanu. Šī tēma nopietna brīdinājuma veidā ir izteikta svētā apustuļa Pāvila vēstulē Korintas draudzei: "Tad nu, kas necienīgi ēd šo maizi vai dzer Tā Kunga biķeri, tas būs noziedzies pret Tā Kunga miesu un asinīm." (1. Kor. 11:27)

No Svēto Rakstu mācības mēs varam secināt, ka cienīgai Svētā Vakarēdiena baudīšanai ir nepieciešamas trīs lietas, un tieši trešā attiecas uz Jūsu uzdoto jautājumu.

1. Saņēmējam ir patiesi jātic Kristus iestādījuma vārdiem par to, ka šis Sakraments ir patiesa Kristus miesa un asinis ("Tā ir Mana miesa .. šis biķeris ir jaunā derība Manās asinīs", 1. Kor. 11:24–25); ja šādas ticības cilvēkam nav, tad, kā saka apustulis, – kas ēd un dzer, tas ēd un dzer sev pašam par sodu, ja viņš neizšķir Tā Kunga miesu, t.i., neatšķir Svēto Vakarēdienu, kas ir Kristus miesa un asinis, no dažādiem citiem mielastu veidiem.

2. Saņēmējam ir jātic galvenajai Sakramenta svētībai – grēku piedošanai. To, pamatojoties Kristus sacītajos vārdos, Mazajā katehismā labi izsaka Lutērs: "Kāds labums no tādas ēšanas un dzeršanas? – To mums rāda vārdi: par jums dota un izlietas grēku piedošanai, proti, ka ar šiem vārdiem jums Svētajā Vakarēdienā tiek dota grēku piedošana, dzīvība un svētlaipe; jo, kur grēku piedošana, tur arī dzīvība un svētlaipe .. īsti cienīgs un labi sagatavojies ir tas, kas tic šiem vārdiem: par jums dota un izlietas grēku piedošanai. Turpretī, kas šiem vārdiem netic vai šaubās, tas ir necienīgs un nav labi sagatavojies, jo vārdi par jums prasa ticīgas sirdis."

3. Sakraments jāsaņem tādā draudzē, kur: (1) Svētais Vakarēdiens tiek pareizi svinēts (t.i., kur Kristus baznīca pulcējas, lai Vakarēdiena maizē un vīnā saņemtu sava Kunga miesu un asinis) un kur (2) valda vienprātība galvenajos ticības jautājumos. Apustulis Pāvils Vēstulē korintiešiem norāda, ka tiem nav patiesa Svētā Vakarēdiena, jo tie nepulcējas, lai baudītu Kristus miesu un asinis, kā to iestādījis Kristus, bet lai baudītu tikai sadraudzības mielastu, kas ir cilvēciska tradīcija: "Bet, kad jūs sapulcējaties vienkopus, tad tas vēl nenozīmē, ka baudāt Kunga mielastu .." (1. Kor. 11:20–s).¹

Tāpat apustulis norāda uz to, ka tur, kur nav ticības jeb mācības vienprātības, dievkalpojums – un līdz ar to arī Svētā Vakarēdiena saņemšana – nodara vairāk ļauna nekā laba: "Bet, aizrādīdams uz vienu lietu, es jūs nevaru slavēt: jūsu sanāksmes nenāk jums par labu, bet par ļaunu. Vispirms es dzirdu, ka jūsu draudzes sanāksmēs notiekot šķelšanās.." (1. Kor. 11:17–18).

Šajā trešajā punktā ir pamatota mūsu baznīcas izpratne par to, kādas ir Svētā Vakarēdiena cienīgas saņemšanas konfesionālās robežas.

Jūsu jautājums skar Sv. Vakarēdiena saņemšanu baptistu baznīcā. Abi trešā punkta priekšnosacījumi neļauj luterānim saņemt Tā Kunga Mielastu kopā ar baptistiem. Pirmkārt, viņi nepulcējas, lai saskaņā ar Kristus iestādījumu saņemtu Kristus miesu un asinis Sv. Vakarēdiena maizē un vīnā. Citiem vārdiem sakot, viņi nesvin Tā Kunga mielastu, bet kādu citu, jo viņi savā mācībā noliedz Kristus miesas un asiņu patiesu klātbūtni Sv. Vakarēdienā. Šajā viņu pašu izdomātajā un ieviestajā mielastā Kristus miesa un asinis netiek dotas un saņemtas, viņi saņem tikai to, ap ko sapulcējušies – maizi un vīnu (vai vīnogu sulu).

Otrkārt, arī citos kristīgās mācības jautājumos mūsu baznīcas mācība atšķiras no baptistu mācības (piem., jautājums par zīdaiņu kristību, atgriešanos, brīvo gribu u.c.), tāpat nav svētīgai kopībai nepieciešamās ticības un mācības vienprātības.

Protams, šeit kāds varētu sacīt: "Ja jau baptistiem nav Kristus miesas un asiņu jeb patiesa Vakarēdiena, tad kāpēc es, to zinādams, nevaru kopā ar viņiem baudīt viņu mielastu? To baudīdams, es taču neapgrēkošos pret Kristus miesu un asinīm, jo to taču tur nemaz nav!"

Uz to es atbildu šādi: Jā gan – tādā gadījumā Tu tiešām neapgrēkosies pret Kristus miesu un asinīm, bet Tu apgrēkosies pret šiem ļaudīm, kas nomaldījušies, un pret savu baznīcu. Pret maldīgajiem tādējādi, ka, pieņemdam viņu mielastu (ko tie arī tāpat kā Tu sauc par Tā Kunga Mielastu), Tu būsi viņiem un visiem citiem radījis iespaidu, ka pieņem un atbalsta viņu maldus; tā Tu nebūsi devis liecību patiesībai. Bet pret savu baznīcu būsi apgrēkojies tādējādi, ka, šo mielastu

baudījis, Tu būsi rīkojies pretēji savas baznīcas mācībai, jo tā vienmēr ir nosodījusi maldu mācību, kas noliedz Kristus miesas un asiņu klātbūtni Sv. Vakarēdienā.

Mūsu baznīcas tēvi šajā jautājumā ir bijuši ļoti noteikti. To mēs redzam arī mūsu baznīcas ticības apliecībās. Augsburgas Ticības apliecības X artikulā teikts: "Par Tā Kunga Mielastu tiek mācīts, ka Kristus miesa un asinis ir patiesi klātesoši un tiek izdalīti Tā Kunga Mielastā maizē un vīnā tiem, kas to bauda, un tiek nosodīti tie, kas māca citādi." Ja kāds luterānis Svēto Vakarēdienu bauda kopā ar Svētā Vakarēdiena noliedzējiem, tad sanāk, ka viņš privāti atceļ šo nosodījumu.

Nobeigumā vēl tikai viens Lutera citāts, kas iekļauts Konkordijas formulā: "Jo tas [Altāra sakraments] nav atkarīgs no cilvēku ticības vai neticības, bet gan no Dieva vārda un Viņa kārtības; ja vien viņi nav vispirms mainījuši Dieva vārdu un kārtību un to citādi izskaidrojuši, – kā rīkojas tagadējie Sakramenta ienaidnieki, kuriem gan, bez šaubām, ir tikai maize un vīns; jo viņiem nav arī vārda un Dieva iedibinātas kārtības, bet viņi to sajamkuši un sagrozījuši pēc savām pašu iedomām.. Es uzskatu, ka tie visi liekami vienā katlā, proti, sakramentārieši un jūsmotāji, lai kādi tie būtu, viņi negrib ticēt, ka Kunga maize Vakarēdienā ir Viņa patiesā, dabīgā miesa, kuru bezdievis vai nodevējs ar savu muti saņem tieši tāpat kā Sv. Pēteris un visi svētie; kas tam – es saku – negrib ticēt, lai atstāj mani mierā un necer uz kopību ar mani; un citādi tas nebūs!" [13]

¹ Citēts no jaunā Jaunās Derības tulkojuma (2007).

Savus ierosinājumus un jautājumus draudzes padomei, mācītājam, Svētdienas skolas skolotājiem un *Biķeru Draudzes Avīzei* varat sūtīt elektroniski: bikeru.avize@e-apollo.lv

BIKERU DRAUDZĒ

Dievkalpojumi	
Svētdienās	10:00
Otrdienās	7:00
Katehēzes	
Pirmdienās	18:00
Sestdienās	9:00
Sestdienās	10:15 (krievu valodā)
Bībeles stundas	
Trešdienās	18:00
Sestdienās	11:15 (krievu valodā)
Mācītājs pieņem apmeklētājus	
Pirmdienās	17:00–18:00
Trešdienās	17:00–18:00

Uzziņas pa tālr. 67702517, 67537229, 29172798

BIKERU DRAUDZES AVĪZE

Nr. 6 (31)

2008. gada oktobris

Dieva spārnu pavēni

Aleksandrs Bite

Cik brīnišķa, Kungs, ir Tava žēlastība! Cilvēku bērni nāk pie Tevis un glābjas Tavu spārnu pavēnī! Viņi mēlojas pie Tava nama labumiem, Tu viņus dzirdini no Sava prieka strauta. Jo pie Tevis ir dzīvības avots, un Tavā gaismā mēs redzam gaismu. Izplet Savu žēlastību pār tiem, kas Tevi pazīst, un Savu taisnību pār tiem, kam skaidra sirds! (Ps. 38:8–11)

Somēnes mēs svinam mūsu dievnama 242. dzimšanas dienu. Mēs varam iedomāties, cik priecīgi un pacilāti bija mūsu senie tēvi un mātes tanī dienā, kad draudze beidzot ieguva savu dievnamu – jaunu un krāšņu. Pirms tam ilgus gadus ļaudis bija pulcējušies uz dievkalpojumiem kāda vienkārša zemnieka mājās, jo iepriekšējā koka baznīciņa pirms vairāk nekā piecdesmit gadiem Ziemeļu kara laikā bija nopostīta. Un šis – toreiz jaunais – dievnamu viņiem bija kas vairāk nekā tikai mūri. Šis nams viņiem un viņu bērniem bija liecība par Dieva klātbūtni un mūžīgās dzīvības apsolījumu, kas paceļas pāri pasaulei, tāpat kā staltais dievnamu pacēlās pāri visai apkārtnē.

Šodien ir izzudušas mūsu dievnama cēlēju muižas, staltie nami un nabadzīgās būdiņas, neviens vairs nepieņem to vietu, bet viņu celtais staltais dievnamu aizvien vēl stāv un liecina to pašu, ko pirmajā dienā.

Biķeru draudze un tās dievnamu ir pieredzējuši dažādus laikus – bija laiks, kad bija draudze, bet tai nebija dievnama, un

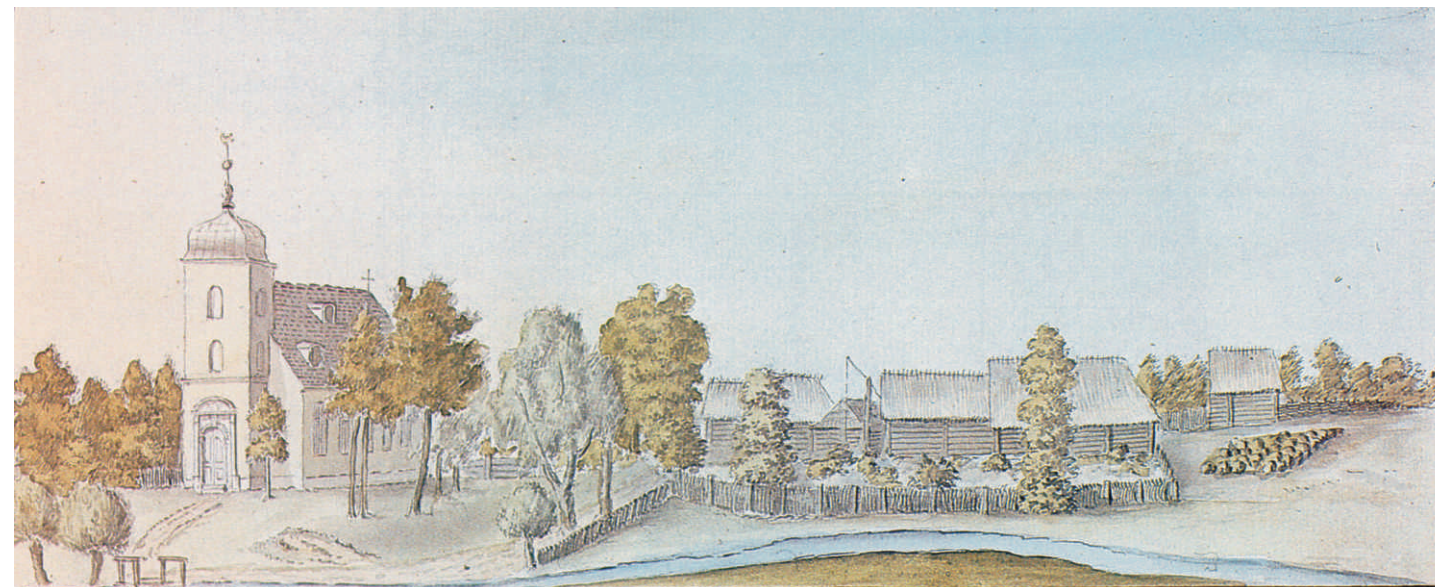
bija laiks, kad dievnamu bija, bet tajā nebija draudzes. Tagad cieši kopā ir abi divi – gan dievnamu, gan draudze. Nesenajos bezdievības laikos mūsu dievnamu, būdams draudzes pamests, ir stāvējis kā uzticams Kristus liecinieks un viņa svētie mūri ir brēkuši uz Dievu un cilvēkiem arī tad, kad tie, kam bija jāliecina, kļūst. Tieši tā, kā to ir sacījis Jēzus: "Es jums saku: ja šie klusēs, tad akmeņi brēks!" (Lk. 19:40) Šī brēkšana uzkāpa pie Dieva un ienāca arī cilvēku sirdīs – dievnamā no jauna sāka pulcēties draudze, mūžīgai dzīvībai sapulcinātie. Daudzus no mums Dievs, vēl pirms uzrunāja ar savu vārdu, ir aicinājis tieši caur šo namu savā žēlastībā un patvērumā, jo arī mūsu dievnamu ir Tā Kunga nams, kas celts Viņa godam.

Tā Kunga nams visos laikos ir īpaši uzrunājis cilvēkus, vilcis tos pie sevis un atvēris savas durvis, lai ļaudis varētu sastapt Dievu Viņa žēlastībā un gūt Viņa patvērumu. Dieva nams ir akmeņi kalts Evaņģēlijs. Par to liecina Dāvids, sacīdams: "Cik brīnišķa, Kungs, ir Tava žēlastība! Cilvēku bērni nāk pie Tevis un glābjas Tavu spārnu pavēnī! Viņi mēlojas pie Tava nama labumiem, Tu viņus dzirdini no Sava prieka strauta." Dāvids nenovēl striktu robežu starp pašu Kungu un Viņa namu: nākt pie Tā Kunga – tas Dāvidam nenozīmē neko citu, kā nākt Tā Kunga svētajā namā, bet saņemt Tā Kunga žēlastību un būt padzirdinātam no Viņa prieka strauta – Dāvidam nozīmē mieloties pie Viņa nama labumiem.

Protams, šo žēlastību nerada mūri, bet Dievs ar saviem vārdiem un svētajiem iestādījumiem, kas tiek sludināti un turēti Viņa ļaužu vidū. Šajos vārdos un iestādījumos

atklājas Tā Kunga dāvātais dzīvības avots un pasaules gaismā – Kristus. Viņā mums dota patiesa Dieva atziņa, grēku piedošana un jauna šķīsta sirds. Par to Dāvids sludina un lūdz: "Jo pie Tevis ir dzīvības avots, un Tavā gaismā mēs redzam gaismu. Izplet Savu žēlastību pār tiem, kas Tevi pazīst, un Savu taisnību pār tiem, kam skaidra sirds!" Tas notiek šajos svētajos mūros, un šie svētie mūri par to liecina. Arī vēl šodien, vairākus gadu tūkstošus pēc Dāvida, tas notiek tāpat – Dieva namā. Atšķirība ir vienīgi tā, ka Dāvida laikā bija tikai viena vieta pasaulē, viens paties Dieva nams, kur bija patiesā Dieva klātbūtnē un Viņa dāvanas, bet šodien to var saņemt neskaitāmās vietās, un viena no tām ir mūsu dievnamu. Mēs pateicamies Dievam par mūsu mīļo dievnamu, par Viņa svēto namu, kurā Viņš pats ir klātesošs pie mums. Šie svētie mūri ir kļuvuši mums par patvērumu, par mūsu garīgajām mājām un vietu šai pasaulē, kur uz mums plūst dzīvības avota dziedinošās straumes un kur pār mums spīd Viņa Dēļa Evaņģēlija gaismā. Katrs, kam dāvāta patiesa Dieva atziņa, var līdz ar Jēkabu izsaukties: "Cik bijājama ir šī vieta, tiešām ir Dieva nams, un šie ir debesu vārti!" (1. Moz. 28:17)

Mīļais Debesu Tēvs! Mēs lūdzam caur Tavu Dēli Jēzu Kristu: sargi un svēti mūsu dievnamu un uzturi to par savas klātbūtnes vietu, kur Tava Evaņģēlija gaismā spīd pār mums un mūsu bērniem, – lai celts top Tava vārda gods un tam līdzī Tava draudze. Amen.

J.K. Broces zīmējums, 18./19. gs. mija

Tāds laiks, tāds liktenis

Marta Pareiza ir visvecākā mūsu draudzes locekle – šobrīd viņai rit 95. gads. Savā garajā mūžā viņa ir daudz pieredzējusi, arī ļoti daudz smagu brīžu. Taču, atskatoties atpakaļ uz savu dzīves gājumu, viņa Dieva bērna gudrībā nosaka: „Dievs labi dar”, ko darīdams, – jo skaidri zina, ka saviem mīļajiem Dievs galu galā visu vērs par labu.

Marta Pareiza. Esmu kristīta Biķeru draudzē 1914. gadā. Vecāki gribēja pēc iespējas ātrāk mani nokristīt, jo bija kara laiks. Tāds liktenis bija mūsu paauzdei. Arī es savu dēlu kristīju dažu nedēļu vecumā pirms kara sākuma. Bet tas jau bija nākamais karš. Vēlāk mani ar bērniem izsūtīja uz Sibīriju. Vīrs jau 1944. gadā bija apcietināts par piedalīšanos nacionālā kustībā, kas cīnījās par Latvijas neatkarību. Viņš tika izsūtīts, bet mēs to nezinājām. Izsūtījumā viņš nomira – arī to mēs uzzinājām tikai vēlāk, jo sarakstīties mums neļāva. Mani izsūtīja 1949. gada 25. martā. Pamatojums tāpat bija nacionālisms.

Tanī naktī, kad bija paredzēta izsūtīšana, mēs abas ar manu draudzeni Valentīnu, kas jau vienreiz – 1941. gadā – bija izsūtīta, visu nakti staigājām tepat pa purviņu. Viņa baidījās, ka tik neaizsūtā viņu otrreiz, un tā arī bija – viņu aizsūtīja otrreiz. Tonakt viņu nedabūja, bet drīz vien saņēma ciet un visu ģimeni izsūtīja otrreiz. No rīta man bija jāiet uz darbu, jāsaņem pasta – es strādāju par pasta nodaļas vadītāju. Pasta nodaļa atradās mūsu mājas pirmajā stāvā. Tikko saņēmu pastu un piesēdos pie galda to kārtot, redzu pa logu – piebrauc kravas mašīna, pilna ar bruņotiem *istrebijieļiem*, kas sastājas visapkārt mājai. Domāju, kas tie par brīnumiem, ciema vadība man bija sacījusi: „Nebaidies, esi droša, neviens par tevi nerunā!” Bet atnāca virsnieks un pāri galdam

pielika man pistoli pie deguna un sacīja: “Jūs esat arestēta!”

Man lika doties līdz ar visiem bērniem. “Ko tad tik mazi bērni ir noziegušies, ka viņiem jābrauc līdz?” es jautāju. – “Jums jāņem viņi līdz.” man stingri nosaka, bet vēlāk: “Nu labi, lai paliek mājās.”

Mani izveda ārā un kādu stundu bija jāgaida mašīna. Pēc stundas atbrauca mašīna, viņi ieceļ mani mašīnā iekšā un ieskrien atkal mājā. Es domāju: “Ko tad nu raus ārā, vai tēvu?” Bet viņi atnes plikus bērnus un iesviež man līdz mašīnā. Ne drēbes biju paņēmusi, ne ko citu...

Mēnesi pirms šiem notikumiem padomju vara mani bija apbalvojusi kā labāko sakaru darbinieci Rīgas rajonā, bet nu bija jādodas divu nedēļu ilgā ceļā uz Sibīriju, Novosibirsku. Tur strādājām vietējā kolhozā, kas pirms latviešu ierašanās bija galīgi nolaists, govīs bija pavisam novārgušanas, gaudenas. Tajā laikā, kamēr mēs tur bijām, viss tika savests kārtībā. Taču tagad tur atkal viss esot nolaists – tā man stāstīja cilvēki, kas bija aizbraukuši tās vietas aplūkot.

Kamēr biju izsūtījumā, 1952. gadā nomira mana māte. No sākuma to nemaz nezināju, tikai nesapratu, kāpēc pēkšņi vēstules no mājām vairs neraksta māte, tās sāka rakstīt tēvs. Tikai pēc pāris mēnešiem vai pat vēlāk man paziņoja, ka mamma ir mirusi.

1956. gadā es atgriezos mājās. Man ļoti sāpēja tas, ka mammīte mani nesagaidīja. Viņas pēdējie vārdi esot bijuši: „Kur ir mani bērniņi?!” Mana vecākā māsa Vilma nomira 1933. gadā. Jaunākā māsa Inta 1944. gadā pazuda bez vēsts Kurzemes katlā. Viņa bija kopusi ievainotos Tukumā. Tikai vēlākos gados uzzinājām, ka viņa ir Amerikā. Bet es biju Sibīrijā – tā mamma mira nezinā par saviem bērniem. Tāds toreiz bija laiks. Lielākā daļa no izsūtītajiem biķeriešiem neatgriezās, neesmu dzirdējusi, ka būtu atgriezies kaut viens vīrs. Kad atgriezos no Sibīrijas, tad apkārtējās mājās mitinājās citi ļaudis, nez no kurienes sabraukuši. Labi, ka tēvs bija dzīvs, atgriežoties vismaz tikām atpakaļ savā mājā. Tēvs nodzīvoja vēl ilgus gadus, viņš nomira 1974. gadā 92 gadu vecumā. Es otrreiz laulājos jaunajā Sv. Ģetrūdes baznīcā tūlīt pēc atgriešanās no Sibīrijas.

Kā Jūsu ģimene nonāca Biķeru draudzē?

Mani vecāki salaulājās 1910. gada 10. oktobrī Biķeru baznīcā. Viņi paši bija no Valkas puses, no pašas Igaunijas pierobežas, bet te viņi iepazīnās un palika dzīvot. Māte kalpoja pie barona par saimnieci, bet tēvs bija barona kalējs. Visi viņu bērni tika kristīti un iesvētīti Biķeru baznīcā. Arī mani bērni ir kristīti Biķeros.

Mans tēvs ilgus gadus bija draudzes pērminderis. Tā kā tēvam dēlu nebija, tad viņš mani bieži ņēma līdzī uz baznīcu. Atceros, tolaik ziedojumus vāca tādā ķeselē uz gara kāta; tēvs bija nelaimīgs tajās reizēs, kad viņam vajadzējies vākt ziedojumus, kad, kā viņš pats izteicās, to kuli vajadzējies bāzt baznīcēniem pie deguna.

Tajos laikos pirms iesvētības bērni nebija bieži uz dievkalpojumiem. Vecāki tos tikai šādā veidā ņēma līdzī. Tagad ir citādi, baznīca ir pilna ar jauniešiem un bērniem. Toreiz pie baznīcas nedarbojās svētdienas skola, kā tas ir tagad. Toties mums skolā katru rītu pirms stundām bija lūgšana un skolā mācīja arī ticības mācību. Pirmo klasi es mācījos Biķeru pamatskolā, bet pēc tam pārgāju uz Rīgas skolu. Biķeru skolā tolaik strādāja tikai divas skolotājas un direktors Luļļa, viņš pats arī no rītiem spēlēja ērģeles.

Mani iesvētīja 1933. gada 9. aprīlī. Iesvētības parasti notika reizi gadā. Baznīca bija izpušķota, altāris rotāts ar ziedu vītņiem (par to katram bija jāmaksā trīs lati). Meitenes bija baltās kleitās, puīši – uzvalkos. Iesvētīja mūs mācītājs Kāde. Mēs bijām viņa pēdējie iesvētāmie bērni, jo pēc tam vecuma dēļ viņš atstāja mācītāja amatu un vairs nekalpoja baznīcā. Togad bija maz ievētāmo – mēs bijām četras meitenes un seši puīši. Kāds Kādem bija vārds, es vairs neatceros, bet viņš bija dikti solīds kungs. Pēc tautības viņš bija vācietis, taču dievkalpojumi notika latviešu valodā. Arī sieva viņam bija vāciete, viņa gan latviski tikpat kā nerunāja. Mēs tolaik mācītāju uztvērām kā tādu cilvēku, kas stāv pāri citiem.

Mācītājam bija divas draudzes, otra bija Krusta baznīcas draudze [Krusta baznīca 1908. gadā kā filiāldraudze tika uzcelta par Biķeru draudzes locekļu ziedojumiem. – *Red. piez.*], tāpat arī vēlākais mācītājs Pēteris Kleperis kalpoja abās draudzēs, vēlāk viņam gan bija vēl arī Jaunā Sv. Ģetrūdes draudze, jo viņš bija prāvests. Pēc Kādes mums bija dažādi mācītāji, bet tad draudze nobalsoja par Kleperu. Es vairs neatceros, vai balsoja padome, vai visa draudze, bet mēs izvēlējāmies viņu. Padomju laikos Kleperis ļoti baidījās no komunistiem, viņš jau bija spīdzināts, tāpēc zināja, ko tas nozīmē. Viņš mira ceļā uz kādu konferenci Budapeštā, tā arī līdz galam neaizbraucis. Tas bija 1968. gadā. Pēc Klepera kalpoja mācītājs Haralds Kalniņš.

Mācītājs pats dzīvoja Rīgā, mācītāja māja bija Šarlotes ielā [Mācītājmāju Šarlotes ielā 10 Biķeru draudze uzcēla 1893.–1894.g.; XX. gs. 70. gados tā tika

Mums raksta

Taču arī šajā mācību iestādē lietas mēdz dinamiski mainīties. Tā vēl dažas dienas pirms lekciju sākšanās mans mācību plāns vēl arvien līdz galam nav skaidrs. Taču visdrīzāk tajā būs sava vieta Bībeles valodām, sava vieta Rakstu skaidrošanas mākslai (hermeneitikai) un vēl kādam vispārīgākam kursam.

Esam apmeklējuši dievkalpojumus divās draudzēs. Viena, kas atrodas vistuvāk mūsu dzīvesvietai, ir pavisam neliela, tomēr svētdienās tur notiek divi dievkalpojumi. Mēs visas reizes esam bijuši uz pirmo dievkalpojumu pulksten 8.15. Tajā parasti ir 25–30 draudzes locekļi. Otrajā dievkalpojumā apmeklējums esot apmēram tāds pats. Kā pagaidu mācītājs tur kalpo viens no semināra pasniedzējiem. Viņa sprediķi – slava Dievam! – ir patiesi spirdzinoši. Mums par prieku un patīkamu pārsteigumu arī jaunākie Baikovu ģimenes locekļi dievkalpojumos uzvedas piedienīgi.

Līdz ar mācību gada sākumu šeit pakāpeniski iestājas Latvijas iedzīvotājiem piemēroti laika apstākļi. Vasaras mēnešos Sentluisā gaisa temperatūra reti nokrītas zem 30 grādu atzīmes. Turklāt gaisā, īpaši pēc lietus, ir ļoti liels mitrums. Ja varat iztēloties, kāds ir gaiss krievu pirts priekšstelpā, tad iegūstat visai precīzu priekšstatu par to, kāds gaiss ir Sentluisā vasarā pēc lietus.

Jau šo pāris nedēļu laikā esam sastapuši daudz interesantu cilvēku. Tikām iepazīstināti ar kādu pāri, kas

12 gadus pavadījuši Nigērijā kā misionāri. Viņu uzdevums bijis nest labo vēsti par Kristu kādai ciltij, kurā ir apmēram 60 tūkstoši locekļu, kas visi piekopuši animismu (dažādu dabas dievību un garu pielūgšanu). Šajā ciltī nekad nav bijusi rakstība. Tā nu trīs cilvēki iemācījušies šīs cilts valodu, izveidojuši alfabētu, sastādījuši gramatiku un pārtulkojuši tajā Jauno Derību. Viņi minēja dažus interesantus faktus. Vispirms, šī cilts esot apzinājusies, ka eksistē Dievs Radītājs, taču Viņš esot tāls un nepieejams, tāpēc

upurēts tika dažādiem vietējiem „pār-stāvjiem”. Otrkārt, šāda upurēšana tiek veikta, nevis lai pabarotu garus, bet gan – lai izpirktu nodarījumu (!!!). Tā ļoti atgādinājis 3. Mozus grāmatas 16. nodaļā aprakstīto Salīdzināšanas dienas rituālu. Un, treškārt, šīs tautas mutvārdu tradīcijā esot zināms kāds vīrs, kurš dzīvojis ļoti, ļoti sen, bijis ļoti, ļoti labs un nonāvēts, piekarot pie krusta veidā nostiprinātiem kokiem...

Tagad lielākā šīs cilts daļa ir kristieši.

Dievs mums atklājas dažādos veidos, caur visu Savu radību. Viss, kas pastāv, pastāv nevis sevis paša, bet gan citu dēļ. Arī tā mēs varam iepazīt Dievu, kurš nevis ņem, bet gan dod no Sevis. Dod visu, arī Sevi pašu. Arī mēs esam aicināti dot no sevis, katrs no tā, kas viņam ir dāvāts. Kā apustulis Pāvils raksta: „Kad nu mums, pēc mums piešķirtās zēlastības, ir dažādas dāvanas, tad lai tās, ja tās ir pravieša spējas, izpaužas saskaņā ar ticības mēru, kalpošanas spējas – kalpošanā, spējas mācīt – mācīšanā; pamācīšanas spējas – pamācīšanā, kas dod no sava, lai to dara vientiesīgi, kas valda, lai dara to rūpīgi, kas strādā zēlsirdības darbu, lai dara to ar prieku.” (Rom. 12:6–8)

Mums, Dieva bērniem, vienmēr ir ko dot. Un, ja nu mums patiešām nebūtu nekā, mums tomēr ir pats lielākais. Mēs vienmēr kādam ticības brālim vai māsai varam sniegt iespēju būt sadraudzībā ar Kristu, jo Viņš pats apsoļa: „... kur divi vai trīs ir sapulcējušies Manā Vārdā, tur Es esmu viņu vidū.” (Mt. 18:20) Ļausim, lai mūžības cerība ir pie mums jau šodien.

Jūsu brāļi un māsas Kristū – Baikovu ģimene Sentluisā 2008. gada 10. septembrī

Laulības

Sestdien, 13. septembrī, notika divi laulību dievkalpojumi – tika salaulāti Artūrs Broks un Maruta Skadiņa, kā arī Oskars Lauksteins un Inta Plaude. Sīrsnīgi sveicam!

Maruta Skadiņa un Artūrs Broks

“Pateicieties vienumēr un par visu Dievam Tēvam mūsu Kunga Jēzus Kristus Vārdā. Un esiet paklausīgi cits citam Kristus bijībā. Sievas, esiet paklausīgas saviem vīriem kā Tam Kungam. Jo vīrs ir sievas galva, tāpat kā Kristus ir draudzes galva, būdams Savas miesas Pestītājs. Bet, kā draudze ir paklausīga Kristum, tāpat arī sievas saviem vīriem visās lietās.

Vīri, mīliet savas sievas, tāpat kā Kristus ir mīlējis Savu draudzi, pats nododamies viņas labā, lai to darītu svētu...”

(Ef. 5:20–26)

Inta Plaude un Oskars Lauksteins

Mums raksta

Sveicieni Biķeru draudzei no Sentluisas!

Nu varam droši teikt, ka esam pārstāvēti jau divos kontinentos – Eiropā un Ziemeļamerikā. 13. augustā (taču ne piektdienā) Biķeru draudzes Baikovu ģimene – Daniels, Dāvids, Betija, Anna, Jana un Guntars – ar saviem deviņiem koferiem un trim somām iekāpa lidmašīnā un jau tās pašas dienas vakarā nolaidās Čikāgas lidostā. Ceļā visi turējās godam, pareizāk sakot, kārtīgi gulēja. Kad nolaidāmies Čikāgas lidostā, bija jau satumsis. Pēc pāris stundām visas rindas – muiža, robežsardze utt. – bija veiksmīgi izstāvētas un varējām doties uz viesnīcu. Dāvidam tik ļoti bija apnicis ceļš, ka viesnīcas vestibulu viņš noturēja par jaunajām mājām: nometa sandaļus un priecīgi ierausās tuvākajā divānā. Nedaudz pēc pusnakts beidzot tikām gulēt. Diemžēl prieki bija īsi. 8 stundu laikā starpība un lidojuma laikā izgulētais miegs darīja savu: pulksten 4.00 bērni pamodās – izgulējušies un gatavi rotaļām.

Pēcpusdien devāmies ceļā uz Sentluisu. Bija jāveic apmēram 550 kilometru. Ar ceļiem Amerika var lepoties – plati, gludi, ātri. Diemžēl lielpilsēta Čikāga, kas ir slavēta ar saviem auto sastrēgumiem, pamanījās arī mūsu ceļojumu par pāris stundām pagarināt. Taču pusnakts vēl nebija pienākusi, kad ceļa malā ieraudzījām norādi – *Concordia Seminary*. Bijām atbraukuši.

Kad semināra uzņemšanas centra darbinieks mums parādīja mūsu jaunās mājas, pirmais, ko sastapām, bija dievlūdžējs. Un ne jau kaut kāds, bet vismaz 15 cm garš – sēdēja tieši pie mūsu mājas un, tā gribas domāt, pateicās par to, ka tālais ceļš nu ir veiksmīgi galā, un aizlūdza par labu izdošanos arī turpmāk.

Dievlūdžējs nebūt nav vienīgā neparastā radība mūsu tuvākajā apkārtnē. Visu nakti koku lapotnēs ļoti cītīgi čirkst-džinkst-zumzina (citādi šo skaņu grūti aprakstīt) milzīgi, centimetrus piecus gari, kukaiņi. Gaisā lidinās vaboles, kas ik pa brīdim iemirdzas līdzīgi jāņtārpiņiem Latvijā. Vāveres gan semināra teritorijā, gan arī citviet Sentluisā ir tikpat pierasta lieta kā pīles Rīgas kanālmalā. Ik pa brīdim tuvējos kokos redzam kādu meža ūturu, zālē – trušus, debesīs – baltos ērgļus. Un vēl jāpiemin mazie un ne tik mazie simtkāji, kuri mēdz ielīst arī istabā un baidīt bērnus. Sākumā meitenes to parādīšanos uzņēma visai trokšņaini. Nu tie tiek sagaidīti ar atvēzētām čībām – lai nerastos pārpratumi, kurš te ir saimnieks.

Pirmās dienas bija visai saspringtas. Ar virtuves iekārtu un ledusskapi vien nekāda labā dzīvošana nevedās. Daudz laika veltījām mūsu jaunās dzīvesvietas iekārtošanai. Esam apmetušies Konkordijas semināra precēto studentu apartamentos, kura latviskais nosaukums būtu Meži 10A. Tas atrodas semināra teritorijā, piecu minūšu gājumā no lekciju norises vietas.

Mums ir piešķirts dzīvoklis, kurā ir četras

Daniels, Anna, Betija, Dāvids

istabas, viesistaba kopā ar virtuvi un vēl ietilpīga telpa pagrabstāvā. Sākumā meitenes saņēma katra savu istabu, abi puikas iekārtojās vienā istabā, un viena tika atvēlēta vecākiem. Taču pēc pāris naktīm Betija saprata, ka nav diez cik jauki vienai pašai tumšā istabā vērot signalizācijas lampiņu mirgošanu un domāt – kas gan tas varētu būt?! Tā nu viņa ņēma savu matracīti un devās pie brāļiem. Betijas vecā istaba tika pārveidota par bērnu rotaļu istabu.

Semināra mājiņu iemītnieki galvenokārt ir dažādu programmu studenti. Tā kā lielākā daļa studiju laikā nekur nestrādā, tad seminārā ir daudz darīts, lai pēc iespējas atvieglotu semināristu dzīvi. Amerikā ļoti pierasta lieta ir ziedojumi. Katrs ziedo to, kas viņam ir. Kāds sniedz materiālu pabalstu, kāds – dalās ar savu mantu, daudzi brīvprātīgi palīdz, kur vien tas ir

nepieciešams. Semināra teritorijā ir izvietots neliels veikaliņš ar lepnu nosaukumu *Pārtikas banka*. Tajā katrs studējošais – atkarībā no ģimenes lieluma – divreiz mēnesī var saņemt kārtīgu kastī ar pārtiku. Tas ir ziedojums no veikalu tīkliem, kuru īpašnieki atbalsta semināru. Semināra teritorijā ir arī neliels veikaliņš ar nosaukumu *Pārdod to atkal*. Tajā atrodamas dažādas saimniecībā vajadzīgas lietas – mēbeles, sadzīves tehnika un daudz, daudz dažādu vajadzīgu sīkumu. Tas viss – par dažiem dolāriem. Tāpat studentiem un viņu ģimenēm tiek piedāvātas sporta nodarbības, ārsta un padomdevēja konsultācijas, valodas apmācības; semināristi saņem lielu pretimnākšanu arī daudzās citās netālu esošās iestādēs – bērnu dārzos, skolās, bibliotēkās. Ja vien visu varētu iespēt...

Arī mēs tiekam lutināti ar Misūri Sinodes luterāņu viesmīlību. Anna jau kopš augusta vidus – šeit mācību gads sākas pāris nedēļu agrāk – ir sākusi apmeklēt luterāņu vidusskolu. Šo skolu finansē vairākas luterāņu draudzes, un luteriskā teoloģija ir viens no tās mācību priekšmetiem. Betija sākusi iet sagatavošanas grupā luterāņu skolā, kas atrodas tieši blakus semināram (šeit pirmās astoņas klases un bērnu dārzs parasti ir apvienoti vienā izglītības iestādē). Meitene piekodināja, lai viņu vairs nesauc par mazo čubiņu, bet tikai un vienīgi par *lielo džūsi*. Dāvids uzsācis bērnu dārza gaitas. Lai gan viņš angliski zina pateikt tikai *paldies* un *atā*, tomēr

apgalvo, ka „šīs pasaules valodiņu” esot ļoti iemācījies. Mums šķiet, ka viņu neuzņem nemulsina tas, ka citi runā savādāk. Daniels pagaidām ir par mazu, lai kāds viņu uzņemtos uzraudzīt. Viņš savas dienas aizvada kopā ar vecākiem, kas cenšas pieaugt angļu valodas prasmē. Neiztiek arī bez starpgadījumiem. Reiz mūsu kaimiņi, savu labo gribu izrādīdami, vēlējās ielūgt mūs vakariņās. Jana, vēlēdamās precizēt, cikos paredzēts mielasts, atvaicāja: „*How much?*” [“Cik tas maksā?”]. Kaimiņiene izbrīnā ielēta acis, taču viss beidzās labi – vakariņas bija gardas un bez maksas.

Augusta beigās noklausījās īsu kursu par akadēmisko darbu rakstīšanu. Pamatlekcijas sākās 8. septembrī. Mācību gads seminārā ir sadalīts ceturkšņos: trīs garie – rudens, ziemas un pavasara – un viens īsais, intensīvais – vasaras sākumā.

Intervija

nojaukta. – *Red. piez.*] Tā bija paliela divstāvu māja. Centrālā ieeja bija no Šarlotes ielas, bet otra – no Maiznīcas ielas. Ap mācītāja māju bija divus metrus augsta sēta. Parasti pie mācītāja braucām sarunāt kristības, iesvētības, viņa mājās notika arī iesvētības mācība. Tā ilga vairākas nedēļas, un pēc tam mācītājs iemācīto atprasīja.

Mācītājmājā bija arī neliela zāle, kurā

Viņam apstākļi toreiz bija labi, un viņš varēja atļauties noīrēt mašīnu ar šoferi. Tā krusttēvs mani aizveda uz baznīcu. Pēc dievkalpojuma, ejot laukā no baznīcas, pie durvīm mani sagaidīja apsveicēji, arī kāds mans paziņa ar brīnišķīgām baltām rozēm. Viņš man saka: “Vai zini, es Tevi aizvedīšu ar automašīnu!” Es viņam saku: “Paldies, Kārli, mani jau krusttēvs atvedis ar mašīnu, un es

tiešām man bija liels savīļojums, kuru atceros visu savu mūžu.

Kas pirms kara dzīvoja draudzes Ķestermājā pie baznīcas?

Mēs viņu saucām par Bērziņtēvu – viņš bija draudzes ķesteris. Viņa galvenais pienākums bija svētdienās ar zirgu aizbraukt pakaļ mācītājam. Tāpat viņam bija jāatved arī ērgelnieks – no Strazdumuižas – mūsu ērgelnieks bija neredzīgs. Mācītājs brauca ar sesto tramvaju līdz galapunktam – tur viņu sagaidīja ķesteris, un tad viņi brauca tālāk uz Strazdumuižu pēc ērgelnieka.

Ķestera pienākumos ietilpa arī apkopt visu baznīcas apkārtni. Kādreiz te bija kārtīga saimniecība – auga kartupeļi, labība, un par to visu rūpējās ķesteris. Vai tik Bērziņam nebija arī jāiet augšā ērģeles mīt, to es nezinu, bet tā varēja būt. Pie ieejas Ķestermājā, tur, kur tagad ir kāpnes, atradās divas tualetes, jo cilvēki uz baznīcu svētdienās brauca no liela tāluma, ceļš ar zirgu bija ilgs, un cilvēkiem pirms dievkalpojuma vajadzēja nokārtoties. Tajā mājas pusē, kas atrodas pretī sakristejai, bija telpa, kas svētdienās tika nodota draudzes vajadzībām, tur varēja pārģērbties vai kā citādi sakārtoties dievkalpojumam. Ikdienā tur dzīvoja Bērziņtēva meita. Aiz Ķestermājas bija mājas “Dzilnas”, tajās glabājās Biķeru baznīcas līķu rati.

Tālākā vieta, no kuras cilvēki brauca uz Biķeru baznīcu, bija Saurieši. Tie, kas dzīvoja aiz Sauriešiem, brauca uz Salaspils baznīcu. Dievkalpojumi tāpat kā tagad notika svētdienās pulksten 10. Vakara dievkalpojumi notika tikai Ziemsvētkos un Vecgada vakarā. Uz kapu pusi, apmēram no tās vietas, kur tagad atrodas malkas baznīcas šķūnītis, līdz kapu alejai bija slita, kur zirgus piesiet, bija arī vieta, kur zirgus padzirdīt. Svētdienās zirgu rinda bija gara, jo draudzē bija daudz cilvēku, apmēram tāpat kā tagad. Atceros, ka Pļaujas svētkos bija liela augļu un dārzeņu bagātība, altāris bija nokrauts pilns ar augļiem.

Draudzes priekšnieks ilgus gadus bija Bušs, Gaiļu muižas īpašnieks. Gaiļumuiža atradās tur, kur tagad ir Gaiļezera slimnīca. Viņa vedekla Mirdza Buša padomju gados dzīvoja netālu no baznīcas. Pēc Buša draudzes priekšnieks bija Indriķis Freimanis. Viņš dzīvoja vienā no tām mājām, kas atrodas pie baznīcas. Man šķiet, ka tagad Freimaņu mājās dzīvo Jaunozoliņi.

Vēlākajos padomju gados dievkalpojumi Biķeru baznīcā nenotika, toties Kapu svētkus Biķeru kapos gan es atceros. Tad bija liela interese par to, kas baznīcas telpās notiek, un es mēģināju pa logu ieskatīties iekšā – tur viss bija izdemolēts, pilnīgi nepiemērots dievkalpojumu noturēšanai. Tad es parasti nodomāju: “Kad gan tās durvis atkal vērsies vaļā?”

Biju ļoti priecīga, kad 1989. gadā uzzināju, ka atsāksies dievkalpojumi. Žēl tikai, ka vīrs diezko negribēja, lai es eju uz

(Turpinājums 5. lpp.)

Marta Pareiza – pirmā no labās puses

mācītājs P. Klepers, kad viņš tur dzīvoja, reizēm noturēja laulību dievkalpojumus, arī bērnus kristīt viņš bieži brauca pie draudzes locekļiem uz mājām.

Reiz mēs no mūsu mājas vedām Kleperi pie Āboliņiem kristīt meitu. Kad bijām netālu no Āboliņu mājām, no “Krīviem”, tad mans onkulis, kas to zirgu dzina – viņš tāds humora pilns bija –, pēkšņi izsaucās: “Tu kleperis, tāds! Vairs nekustas nemaz!” – un uzšāva zirdziņam. To dzirdēdams, mācītājs noteica: “Klepers priekšā, Klepers sež iekšā.” Onkulis apjuka un sarāvās, nezina, vai viņš to tīšām bija sacījis vai viņam tā vienkārši sanāca.

Jūsu iesvētību dienas fotogrāfijā aiz iesvētāmo mugurām var redzēt vairākas automašīnas. Vai draudzes locekļi tolaik jau brauca ar auto?

Man pašai arī iesvētību dienā bija divas mašīnas. Tas gadījās šādi: mans krusttēvs man jautāja: “Kā tu tiks uz baznīcu?” – Es atbildēju: “Ar savu Fuksi! Kā gan citādi?” Mūsu zirdziņu sauca par Fuksi.

Pienāca iesvētību dienas rīts – mazliet piesalis, bet saulains un skaists. Tēvs jau bija izvilcis pagalmā svētku ratus un izklājis ar baltiem palagiem, lai visi var sēsties iekšā un braukt uz baznīcu. Te pēkšņi atbrauc mans krusttēvs ar mašīnu un saka: “Vai tad es nevaru savu vienīgo krustmeitu vienreiz izvīzināt ar mašīnu?”

esmu spiesta braukt ar viņa mašīnu uz mājām; es nekā tur nevaru darīt.” Tā visi toreiz smējās: “Kalēja meita brauc kā līgava uz mājām – ar divām mašīnām!” Maz jau toreiz bija to mašīnu, un dārgi tās maksāja, bet, ja viņi to varēja atļauties...

Kāda tolaik bija dievkalpojuma kārtība?

Apmēram tāda pati kā tagad, tikai mācītājam nebija tāda palīga, kurš lasītu Dieva vārdus. Atceros, ka tos lasīja pats mācītājs un šķiet, ka no kanceles.

Pie Dievgalda gan mēs gājām tikai divas reizes gadā. Mēs bijām ieradusi to darīt Trīsvienības svētkos, svētdienā pēc Vasarsvētkiem, un otro reizi gājām Pļaujas svētkos. Tad bija pie mācītāja īpaši jāpiesakās, viņš sakristejā reģistrēja dievgaldniekus, un parasti tajās reizēs katrs arī ziedoja kādu naudas summu, cik nu kurš varēja.

Kad pēc draudzes atjaunošanas sāku nākt uz dievkalpojumiem, nebiju pieradusi pie kārtības, ka Dievgalds ir katru svētdienu. Tādēļ sākumā pie Dievgalda tik bieži nenācu, bet vēlāk gan ļoti labprāt sāku nākt katreiz, jo cilvēks, pat nedomādams neko ļaunu, sagrēkojas un viņam vajadzīga piedošana.

Pirmo reizi Svēto Vakarēdienu saņēmām iesvētības dienā. Es vēl tagad atceros šo pirmo reizi. Pirms tam ilgi biju domājusi, kā tā Dievmaize garšos, kā tas viss būs. Tas

Kaina civilizācija: grēka daba un dzīves vērtības

Laila Čakare

Tad cilvēks atzina Ievu, savu sievu, un tā tapa grūta un dzemdēja Kainu, sacīdama: „Es esmu ieguvusi zēnu ar Tā Kunga palīdzību.” (1. Moz. 4:1)

Dieva pavēle „Augļojiet un vairojieties!” netika piepildīta pirms grēka krišanas. Iespējams, pēc izraidīšanas no Dieva tuvuma cilvēkiem radās īpaša vēlme to piepildīt. Iemesls ir apsolījums, kas izteikts kā lāsts pavēdinātājam – čūska jeb Dieva pretinieka Sātanam: „Es celšu ienaidu starp tevi un sievu, starp tavu dzimumu un sievas dzimumu. Viņš tev sadragās galvu, bet tu viņam iekodīsi papēdi.”

Tātad jāgādā par sievas dzimumu. Un, jo ātrāk, jo labāk, lai Dieva apsolījums varētu piepildīties. Tāpēc, kad piedzimst pirmais bērns, Ieva to lepni nosauc vārdā Kains – ‘dabūtais’. Vēl jo lepni ir viņas vārdi, ar kuriem viņa pamato šādu vārda izvēli: „Es esmu dabūjusi vīru, To Kungu!”

Apsolījuma piepildītājs

Jā, arī šādi varam saprast Ievas sacīto. Tātad Ieva domā, lūk – apsolījums jau piepildījies. Vajadzēja vien mazliet pacensties. Tad jau nodarījums Dieva priekšā nemaz nav bijis tik liels, atkrišana nav bijusi tik neatgriezeniska, un droši vien Dievs nemaz nav bijis tā pa īstam dusmīgs.

Kā jau tas parasti notiek, kad ļaudis domā, ka viņi var paredzēt Dieva rīcību, palīdzēt Dievam piepildīt Viņa nodomus vai pasteidzināt Dievu, tiem nākas smagi vilties.

Vispirms jau – Dievs šajā apsolījumā runā par sievas sēklu, bet kurš gan iedziļināsies šādās niansēs, ja šķiet, ka viss jau notiek. Arī vīra sēkla ir bijusi gana laba. Un vēl – Dievs līdz ar pirmo dēlu dod Ādamam un Ievai vēl vienu. Bet kuram gan tas rūp? Šis dēls iegūst vārdu – Ābels, kas nozīmē ‘dvesma, pūsma, nekās’.

Bet vismagākā vilšanās pirmajiem vecākiem ir saistīta tieši ar to, uz kuru tika liktas vislielākās cerības.

„Gada beigās Kains nesa no zemes augļiem upuri Tam Kungam, un Ābels – arī viņš nesa no sīklopu pirmdzimušajiem un to taukiem. Tas Kungs uzlūkoja Ābelu un viņa upuri, bet Kainu un viņa upuri Viņš neuzlūkoja.”

Un Kains ļoti saniknojās, un viņa seja pārvērtās. Tas Kungs sacīja Kainam:

Kains un Ābels. Zilonkaula panelis no Salerno katedrāles (Itālijā). Nezināms autors, ap 1084. g. (tagad Luvrā, Parīzē)

„Kāpēc gan tu dusmējies? Un kāpēc pārvērties tava seja? Vai nav tā: ja darīsi labu, – piedošana; bet, ja nedarīsi labu, – grēks ložnā pie durvīm un kāro tevi, bet tev jāvalda pār to.” Kains uzrunāja savu brāli Ābelu. Un kad viņi bija laukā, Kains cēlās pret savu brāli Ābelu un nogalināja viņu.

Tas Kungs teica Kainam: „Kur Ābels, tavs brālis?” Bet viņš teica: „Es nezinu. Vai es sava brāļa sargs?” (1. Moz. 4:3–9)*

Tādējādi grēks un atkrišana parāda savu īsto seju. Tas, kurš dzimis pēc Ādama/cilvēka tēla un līdzības (1. Moz. 5:3),¹ piedzimst ar grēku, kas izpaužas kā pretestība Dievam, lepība un patvaļa, kura ved pie pārdomātas un apzinātas sava brāļa slepkavības. Un tai seko savas vainas un jebkādu ar ģimeni saistītu pienākumu noliegšana. Ne velti Dievam starp citiem baušļiem nācās dot cilvēkiem arī šo: „Aci pret aci, zobu pret zobu.” (2. Moz. 21:24). Tas tiek paskaidrots šādi: „Ja kāds kādu ir [...] tā sitis, ka tas ir miris, tad viņš ir slepkava, un tas lai mirst kā slepkava. Asinsattributionis² lai nonāvē šādu slepkavu; kad vien tas viņu sastop, lai tas viņu nokauj.” (4. Moz. 35:16, 19)

Bēglis un klaidonis

Bet Kains jūtas labi un ērti, līdz viņu satricē Dieva vārds.

„Ko tu esi izdarījis? Tava brāļa asinis sauc pēc Manis no zemes. Un nu tu esi vēl vairāk nolādēts nekā zeme, kura atvēra savu muti, lai no tavām rokām saņemtu tava brāļa asinis. Jo, kad tu apstrādāsi zemi, tā vairs nedos tev savu spēku. Bēglis un klaidonis tu būsi virs zemes!” (1. Moz. 4:10–12)*

Varētu gaidīt, ka nu nāks nožēla, savas vainas atzīšana, lūgšana pēc piedošanas...

Nē! – No lepnā Kaina to nesagaidīt. Viņš pastāv uz savām tiesībām darīt, kā pašam tīk. „Mans sods ir lielāks nekā iespējams nest!” – viņš izsaucas. „Lūk, šodien Tu esi mani padzinis no zemes virsas un es bēgu no Tava vaiga. Es būšu bēglis un klaidonis virs zemes, un katrs, kas mani atradīs, nogalinās mani!” (1. Moz. 4:13–14)*

Kas notiek tālāk, mēs jau zinām. – Dievs pieliek Kainam zīmi par brīdinājumu, ka tam, kurš Kainu nogalinātu, ir jāreķinās ar atmaksu. Mēs nezinām, kas tā bija par zīmi; Raksti to nepasaka skaidri, un tas arī nav tik svarīgi. Tāpat arī tukši būtu prātojumi, kur Kains ņēma sievu. Te vienīgā iespējamā atbilde ir – tā bija kāda no Kaina māsām, jo, kā vēlāk tiek norādīts, Ādamam bija vēl citi dēli un meitas (1. Moz. 5:4).

Kains dodas prom un apmetas Noda zemē, kas ebreju valodā nozīmē – ‘klaidoņu zeme’. Tur viņam piedzimst dēls Ēnohs. Viena no iespējamām šī vārda nozīmēm ir ‘dibinātājs’. Un viņš arī ir dibinātājs – viņš ceļ pirmo pilsētu, kas tiek nosaukta viņa vārdā, un viņš ir Kaina pēcnācēju jeb Kaina civilizācijas aizsācējs.

Kaina civilizācija

Ļoti īsi Kaina pēcnācēji tiek pieminēti Bībelē – vien dažādi panti 1. Mozus grāmatas 4. nodaļā un vēl mazliet 6. nodaļas sākumā. Tomēr šie nedaudzie panti ir izteiksmīgi un itetilpīgi.

1. Moz. 4:18 ir uzskaitīti tikai vārdi. Bet šie senatnē dotie vārdi raksturo cilvēka būtību, izsaka cerības, kādas attiecībā uz savu bērnu lolo vecāki; turklāt bieži vien cilvēkam dotais vārds ir viņa dzīves un darbu vērtējums.

Enoha pirmais dēls Irads. Šī vārda nozīme gan ir diezgan neskaidra, iespējams – ‘meža ēzelis’ vai ‘spēks’, vai – kā domāja Luters – ‘lielu kaudžu nesējs’. Tajā varētu būt norāde uz viņa nevaldāmo dabu un spēku, ar ko veicināt dzimtas labklājību.

Irada vecākais dēls Mehujaēls. Šis vārds var nozīmēt gan ‘izpostīšana viņam patīk’, gan arī – ‘Dievs viņu ir izdzēsis’. Viena nozīme varētu būt prātā Kaina pēcnācējiem, kas nu, pieņēmušies spēkā, sāk postīt un iznīcināt savus kādreizējos radus – pārējos Ādama pēcnācējus. Savukārt otra nozīme ir Dieva vērtējums un skan kā mierinājums Dieva ļaudīm.

Mehujēla dēls Metušaēls. Arī viņa vārdam iespējamas vairākas nozīmes – ‘tas, kurš prasa’ jeb ‘vēlmju vīrs’, proti, tāds, kuram ir daudz vēlmju un prasību; vai arī ‘Šeola vīrs’, proti, tāds, kas jau pieder mirušo valstībai.

Metušaēla dēls Lamehs. Viņa vārds var nozīmēt gan ‘nospiestais’, gan ‘apspiedējs’. Viņam ir divas sievas – vai nu baudkāres dēļ, vai arī lai nostiprinātu savu varu un ietekmi ar daudziem pēcnācējiem. Viņa skaļā lielība apstiprina viņa nežēlību un varaskāri.

„Ada un Cilla, dzirdiet manu balsi! Lameha sievas, klausieties, ko saku! – Es nokāvu vīru par savu brūci un nosītu zēnu par savu skrambu.”

Intervija

(Turpinājums no 3. lpp.)

baznīcu. Es katru svētdienu tad mēģināju tikt uz baznīcu, lielākoties vīram aizbildinājots, ka jāapkopj kapi.

Kāda bija draudzes dzīve pirms kara? Vai draudzē notika Bībeles stundas?

Nē, tādas Bībeles stundas mums nebija. Bet bija, piemēram, dāmu komiteja. Tā nodarbojās ar dažādu pasākumu organizēšanu, bija loterijas, kurām draudzes dāmas bija sagatavojušas savus rokdarbiņus. Gaiļu muižā notika augļu pārstrādes kursi. Ienākumi no šiem dāmu komitejas pasākumiem un loterijām tika ziedoti draudzes vajadzībām. Rīkojām pasākumus Strazdu muižā (tur bija tāds klubiņš), arī Bīkeru skolā, lai varētu kaut kādu naudiņu nopelnīt, jo naudiņu jau visiem vienmēr vajag. Bet tik uzkopta baznīca, kāda tā ir tagad, nekad agrāk nav bijusi. Es vienmēr noskatos – cik tagad skaista kļuvusi mana vecā baznīciņa.

Arī tepiķus uz celiņa mūsu laikā klāja tikai svētkos. Arī par godu manām kāzām bija uzklāti tepiķi un atvesti visādi pušķojumi.

Ja Kains tiek septiņkārt atbriets, tad Lamehs – septiņdesmit septiņkārt!” (1. Moz. 4:23–24)*

Arī dažādas prasmes un amati uzplaukst Kaina iedibinātājā civilizācijā. Septītā paaudze, Lameha bērni, ir Jābals, Jūbals, Tubal-Kains un Naāma. Visu trīs dēlu vārdi ir atvasināti no vienas saknes – jābal, kas nozīmē ‘vairot, audzēt’.

Par Jābalu teikts, ka viņš ir telšu iemītnieku ciltstēvs un gana amata iedibinātājs. Te vairs nav runa par sīklopu pulciņu, kādu savulaik aprūpēja Ābels. Jābals un viņa pēcnācēji šo arodu nostāda uz jauniem pamatiem un padara ienesīgu, jo viņu ganāmpulkos bez aitām un kazām ir arī govīs, vērši, kamieļi un ēzeļi. Tas savukārt paver plašākas iespējas ceļošanai un tirdzniecībai. Jūbals ir mūziķu klana aizsācējs, kas izgatavo un spēlē gan stīgu, gan pūšamos instrumentus. Ja jau bija mūziķi, tad jādomā, ka netrūka nedz dzīru, nedz jautrības.

Tubal-Kains ir kalēja amata aizsācējs. Metāla ieroči un darba rīki neapšaubāmi veicināja labklājības pieaugšanu un nodrošināja aizvien lielākas ērtības.

Viņu māšas nodarbošanās nav pieminēta. Viņas vārds nozīmē ‘jaukā’.

Rakstu skaidrotāji par un ap to ir izteikuši dažādus minējumus un spekulācijas. Tai skaitā – gan, ka viņa jauki dziedājis, pielūdzot elkus, gan, ka nodarbojusies ar burvestībām, gan, ka bijusi pirmā prostitūta,

gan arī gluži vienkārši bijusi neparasti skaista. Raksti nesaka neko vairāk, kā vien – ka viņas vārds bija Jaukā.

Kas tiem bija un kā pietrūka

No šiem dažiem pantiem mēs tomēr diezgan daudz uzzinām par Kaina pēcnācējiem. Varam ieraudzīt, ka spēka un varas kults tur ir cieņā. Ir izvērstas un attīstītas lopkopība, kas ved pie tirdzniecības un tai sekojošas bagātības vairošanas. Vīri ir lepni un nežēlīgi karotāji, un viņu ieroči ir labāki nekā kaimiņiem. Sievietes ir skaistas un nēsā krāšņas rotas, uz ko norāda arī Lameha sievas vārds Ada – ‘greznā’. Kaina pēcnācēji dzīvo pilsētā un izklaidējas ar mūziku un dziesmām. Līksma, kaut parupja, un pārtikusi dzīve. Daudz ērtāka un tīkamāka nekā tiem citiem Ādama pēcnācējiem, kuri joprojām mitinās teltīs un kļīst apkārē ar saviem aitu un kazu ganāmpulkiem. Te trūkst tikai viena – dzīva un patiesa Dieva. Un līdz ar to nav nekādas cerības nākotnē. Šis civilizācijas gals ir Lielajos plūdēs, kaut Luters izsaka pārliecību, ka vismaz nedaudzi no Kaina pēcnācējiem ir atgriezušies un pievienojušies patiesajai Dieva baznīcai – pārējiem Ādama pēcnācējiem. Tādējādi šie nedaudzie, kas miruši ticībā uz Dieva apsolījumu, ir tikuši atpestīti, pēc nāves nonākot Dieva valstībā. [12]

* Autore tulkojums.

¹ Ebr val. *ādām* nozīmē ‘cilvēks’, un vienlaikus tas ir arī pirmā cilvēka vārds.

² Tuvākais nogalinātā radnieks.

Mums nebija tādu īpašu sadraudzības pasākumu. Pārsvarā visi baznīcēni bija kaimiņi, lielākoties tāpat visus pazinām, viens pie otra gājām uz jubilejām, svētkiem. Jaunieši savukārt draudzējās savā starpā.

Kā Jūs uzturējāt savu ticību izsūtījumā?

Sibirijā baznīcas bija izpostītas. Mūsu sādā baznīcas vietā bija ierīkots kultūras nams, bet mēs kopā ar bērniem tāpat katru vakaru sakurinājām krāsni līdz baltkivēlei, iegulāmies gultā un kopā lūdzām Dievu. Mana jaunākā meita piedzima Sibirijā. Nu, kā lai dzīvo kā tāds pagāns? Tur bija tāds vecs pērminderis, viņš to bērnu arī nokristīja.

Bez Dieva palīdzības es to visu nebūtu izturējusi. Es biju tā ieradusi iet baznīcā, ka nemaz savu dzīvi nevarēju citādu iedomāties.

Katru reizi, kad esmu baznīcā, man paliek labāk, it kā Svētais Gars pār mani nolaistos. Tagad es reti tieku baznīcā, bet tāpat turpinu Dievam savus grēkus sūdzēt. Cilvēks tāds ir – nemaz nedomā, bet jau sagrēkojas. Paldies Dievam, Viņš mani ir cauri šiem gadiem žēlastībā uzturējis, esmu sveika un puslīdz vesela. Tagad man tikai jāgaida pēdējā stunda. [13]

Ar Martu Pareizu sarunājās Eva Lūse un Aleksandrs Bite

Bīkeru baznīcas altāris, 1933. gads.